

Norra Donationsregionen

Plan 2019

Rapport 2018

Verksamhetsplan och verksamhetsrapport för donation

R-DAS Anneli Holst

R-DAL Caroline Starlander

Inledning

I Socialstyrelsens föreskrifter för donation av organ och vävnader lyfts vårdgivarens ansvar för donationsfrämjande arbete särskilt fram. Ledningen av hälso- och sjukvården och tandvården ska vara organiserad på ett sådant sätt att den verkar för att möjliga donatorer identifieras och i övrigt främjar donation och försörjningen av biologiskt material för medicinska ändamål.

Verksamhetsplan 2019

Regionalt donationsansvarig läkare Caroline Starlander (Östersunds sjukhus) och sjuksköterska Anneli Holst (Norrlands universitetssjukhus) har formulerat verksamhetsplanen och denna är fastställd efter dialog med Norrlandstingens regionförbund, förbundsdirektör Nina Fållbäck Svensson.

1. Donationsfrämjande aktiviteter

1.1. Organ

- 1.1.1. Planerade utbildningar regional: Föreläsningar för personal i samband med regionbesök.
- 1.1.2. Planerade besök på sjukhus i regionen: sjukhusen i Västerbotten och Jämtland/Härjedalen; möte med DAL/DAS, deras chefer samt erbjuda föreläsningar för An-/Op-/IVA-personalen.
- 1.1.3. Planerade regionala möten: årligt regionmöte med regionens alla DAL/DAS och vävnadsinrättningarna under oktober, i Umeå.
- 1.1.4. Planerad aktivitet under Donationsveckan: lokala initiativ av DAL, DAS och vävnadssamordnare som regionala funktionen vid behov kan stötta med information och kunskapsunderlag. Framtagande av gemensamt profilmaterial som kan beställas som komplement till det Socialstyrelsen tillhandahåller.
- 1.1.5. Utreda hur transport och administrativ hantering kan ske av en konstaterat eller misstänkt avliden patient till det sjukhus där diagnostik av dödsfallet med fyrkärlsangiografi och/eller organdonationsoperation är möjlig. Skapa regional rutin för hur detta skall ske i samråd med Norrlandstingens regionförbund och chefsrådet för intensivvård. Förhoppningsvis kan vi även få till en rutin där vävnadsutredning

gentemot regionens sjukhus vid behov kan skötas via vävnadsutredarna på NUS. Frågan är av juridisk karaktär, och har blivit en långbänk.

1.1.6. Planering och arbete inför Nationella donationsmötet i Östersund januari 2020. Kommer att ta mycket tid i anspråk, för hela regionens donationsarbetare, med fokus på medarbetare i Östersund och Umeå. Både video- telefon- och fysiska möten kommer att krävas.

1.1.7. Vi ska uppmana och inspirera DAL och DAS att gå grundläggande och avancerad utbildning i donation som idag finns tillgänglig, vg se Vävnadsrådets hemsida.

1.1.8. Vi ska slå ett slag för att samtliga läkare och sjuksköterskor som över huvud taget kommer i kontakt med donationspatienter att gå EDHEP-programmet. Inbjudan kommer från Transplantationsenheterna, med 4 kurstillfällen/år och kursort.

1.2. **Vävnader**

1.2.1. Planerade utbildningar regionalt: Samverkan med RMV, Umeå, i en utbildningsinsats riktad mot polismyndigheten med syfte att öka tillgången av vävnader från RMV. Genom att höja kunskapsnivån om vävnadsdonation och skapa tydliga rutiner vid handläggning kan möjligheterna till donation öka. I första hand begränsas insatsen till Umeå, men man ska därifrån hjälpa Sundsvall att komma igång med utredning och tillvaratagande av både hornhinnor och hjärtklaffar. Det hela börjar med ett studiebesök på Vävnadsinrättningen i Umeå 18/2.

1.2.2. Planerade besök på sjukhus i regionen: se punkt 1.1.2

1.2.3. Planerade regionala möten: se punkt 1.1.3

1.2.4. Planerad aktivitet under Donationsveckan: se punkt 1.1.4

1.2.5. Nationella donationsmötet: se punkt 1.1.5

1.3. **Gemensamma**

1.3.1. Donationsfrämjande åtgärder regionalt: Stöd till lokalt donationsansvariga för att främja lokala utbildningsinsatser.

Kontinuerlig informationsspridning om vad den regionala funktionen gör via Norrlandstingens regionförbunds hemsida.

- 1.3.2. Information eller särskilda utbildningsinsatser för personalkategorier som normalt inte kommer i kontakt med donationsverksamhet på eget sjukhus och regionalt: ansvar vilar på lokala DAS och DAL. Under året kommer varje lokal DAL/DAS att uppmuntras att be om att få föreläsa för någon enhet som i vanliga fall inte kommer i kontakt med donationsverksamhet.
- 1.3.3. Nätbaserad utbildning: fortsätta uppmuntra landstingen till breddinförande av Vävnadsrådets nätbaserade utbildning www.donationsutbildning.se. Man kan också på varje sjukhus göra ett enklare kompetenskort om donation för varje yrkeskategori med bestämd hållbarhetstid.
- 1.3.4. Planerade aktiviteter som syftar till att främja donation på annat sätt än genom organisation och rutiner regionalt: deltagande i VOG-organ (arbetsgrupp via Vävnadsrådet) för att samverka mellan donation och transplantation.
- 1.3.5. Planerad samverkan med andra aktörer för informationsspridning: återkommande kontakt med Socialstyrelsen som planerar för informationsvägar och material till allmänheten.

2. Donationer

- 2.1. Mål för organdonationsverksamheten per sjukhus och totalt i regionen: alla möjliga organdonatorer skall identifieras av regionens intensivvårdsavdelningar – ingen möjlig organdonator skall missas!
- 2.2. Mål för vävnadsdonationsverksamheten per sjukhus och totalt i regionen: uppnå stabilitet i tillgång på donerade hornhinnor och långa rörben genom samverkan i regionen. Fortsatt arbete med att få till stånd juridisk lösning gällande tillgång till journaler i annat landsting. Arbeta för att verksamheten i Umeå skall kunna vara regionens utredningsresurs, initialt genom samverkan med Östersunds sjukhus bendonationsverksamhet.

3. Kvalitetsmätningar

- 3.1. Planerade kvalitetsmätningar organdonation: alla intensivvårdsavdelningar i regionen skall registrera i "Avlidna på Iva" samt "Organisatoriska mätetal" i

Svenskt IntensivvårdsRegister (SIR), där man ser ev. möjlig donator, dokumentation och kontakt med transplantationskoordinator. I SIR kan man också se de kvalitetsindikatorer som utarbetats klart från Vävnadsrådet 2014 och som nu revideras för att publiceras igen hösten 2019.

3.2. Planerade kvalitetsmätningar vävnadsdonation: Sker vis vävnadsinrättningarnas rapportering till IVO.

4. Informationsinhämtning och samverkan

4.1. Planerade utbildningar, möten och kongresser samt övrig samverkan för RDAL och R-DAS:

Nationellt möte för alla med donationsuppdrag, januari 2019 i Linköping
Regionalt möte, alla DAL/DAS inbjuds tillsammans med Vävnadsinrättningarna, hösten
Möte för alla som arbetar gentemot Transplantationsenheten i Göteborg, våren
Fyra fysiska möten med alla R-DAL och R-DAS i Sverige
Deltagande i EU projektmöte om donationsvilja, info.spridning och kunskap i Stockholm, våren
Europeisk kongress i Krakow, för verksamma inom organdonation och transplantation
Grund- samt Avancerad donationsutbildning för nytillträdd R-DAS
Deltagande i Vävnadsrådets VOG Organ, två fysiska möten samt ett telefonmöte

5. Ekonomi

Det ekonomiska anslaget beräknas täcka, under kommande år, planerade möten med resor och boende.

Om den tilldelande ramen visar sig för trång kommer en begäran om tillskjutande medel att skickas till förbundsdirektör Nina Fällbäck Svensson.

6. Rapportering

6.1. Lokala DAL och DAS återrapporterar till R-DAL och R-DAS som sedan sammanställer en årlig verksamhetsrapport till uppdragsgivaren, Norrlandstingens regionförbund

6.2. Regional DAL och DAS ansvarar för att återföra rapporten till lokala DAL och DAS.

Verksamhetsrapport 2018

1. Donationsfrämjande aktiviteter

1.1. Organ

1.1.1. Utbildningar på eget sjukhus och regionalt

R-DAL och R-DAS genomförde besök i mars på Sunderby sjukhus och dagen därpå Skellefteå sjukhus. Där hade de separata möten med DAL och DAS och deras chefer för att gå igenom uppdrag och hur mycket tid de har avsatt för uppdraget. Skriftliga uppdrag saknas överallt!

På båda sjukhusen erbjöds sen IVA-personalen, personalen på C-op och sist narkosläkarna 1,5 timmes undervisning/enhet.

Mätetal, SIR, våra uppdrag, patientfall, DCD var bland ämnena.

I mars stod även R-DAL och R-DAS för två dagars utbildning i Umeå för regionens ST-läkare så att kraven från SoS är uppfyllda enligt deras läroplan.

R-DAL har haft workshop med 30 narkosläkare i Östersund, så att alla har fått teoretisk bakgrund samt haft övning i att genomföra fullständig hjärndödsdiagnostik.

1.1.2. Genomförda besök på sjukhus i regionen

Se ovan

1.1.3. Lokala och regionala möten

R-DAL och R-DAS var i början av oktober, tillsammans med Mikael Wiberg, vävnadssamordnare NUS, ansvariga för två dagars utbildning för regionens DAL-ar, DAS-ar, vävnadssamordnare samt övrig personal som arbetar med organ- eller vävnadsdonation, totalt 36 personer.

1.1.4. Genomförda aktiviteter under Donationsveckan

Alla sjukhus i Norra Regionen genomförde olika aktiviteter i form av utdelande av donationskort i sjukhus-entréer och ute på stan, utdelning av sadelskydd med donationsreklam, föreläsningar för allmänhet och vid Umeå universitet samt intervjuer i tidningar och radio.

1.2. Vävnader

1.2.1. Genomförda utbildningar på eget sjukhus och regionalt

Se punkt 1.1.1

1.2.2. Genomförda besök på sjukhus i regionen

Se ovan under punkt 1.1.1

1.2.3. Lokala och regionala möten

Se under punkt 1.1.3

1.2.4. Genomförda aktiviteter under Donationsveckan

Se punkt 1.1.4

1.3. Gemensamma

1.3.1. Genomförda donationsfrämjande åtgärder på eget sjukhus och regionalt

Se punkt 1.1.1

1.3.2. Genomförda informations och utbildningsinsatser för personalkategorier som normalt inte kommer i kontakt med donationsverksamheten på eget sjukhus och regionalt

Se punkt 1.1.2

1.3.3. Genomförda nätbaserade utbildningar lokalt och regionalt

Kompetenskort gällande donation utarbetad i Östersund

1.3.4. Samverkan med andra aktörer för informationsspridning

Lokala kontakter med tidningar och radio

1.3.5. Möten med verksamhetschefer/sjukhusledning/landstingsledning och/eller regionledning

Se punkt 1.1.1

2. Donationer

2.1. Organ

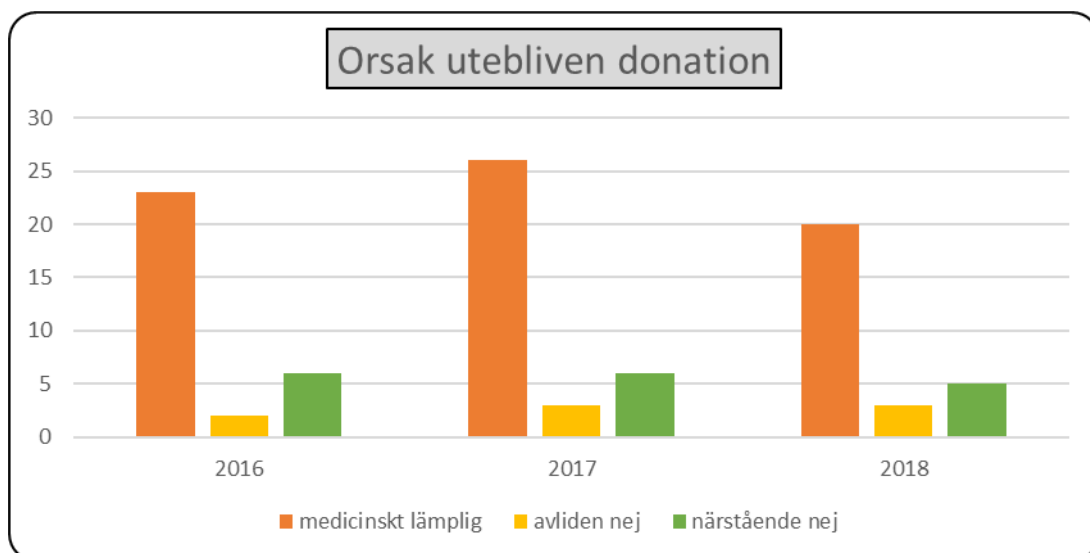
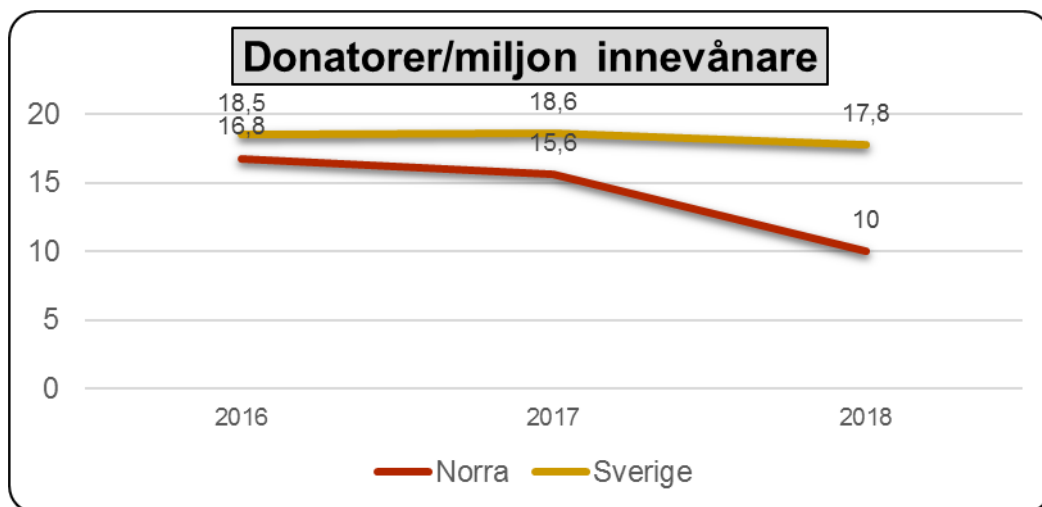
	identifierad möjlig	koordinator kontaktad	medicinskt lämplig	avliden känt negativ	nej från närstående	donation planeras	donator ej aktuell	donation genomförs
2016	29	19	23	2	6	15	0	15
2017	45	33	26	3	6	17	3	14
2018	32	29	20	3	5	12	3	9

2.1.1. Antal donatorer per sjukhus och totalt i regionen

Sunderbyn 2

NUS 2

Sundsvall 2

2.1.2. Nyttjande av regionala resurser för donatorer i regionen

1.1.1.1. Angiografi

Nej

1.1.1.2. Övriga resurser

2.2. Vävnader, se även bilaga 1 och 2

2.2.1. Antal donatorer per sjukhus och totalt i regionen

Av vävnadsbankens 337 utredningar resulterar det i

Hornhinnor	NUS	28
	Skellefteå	4
	RMV	1

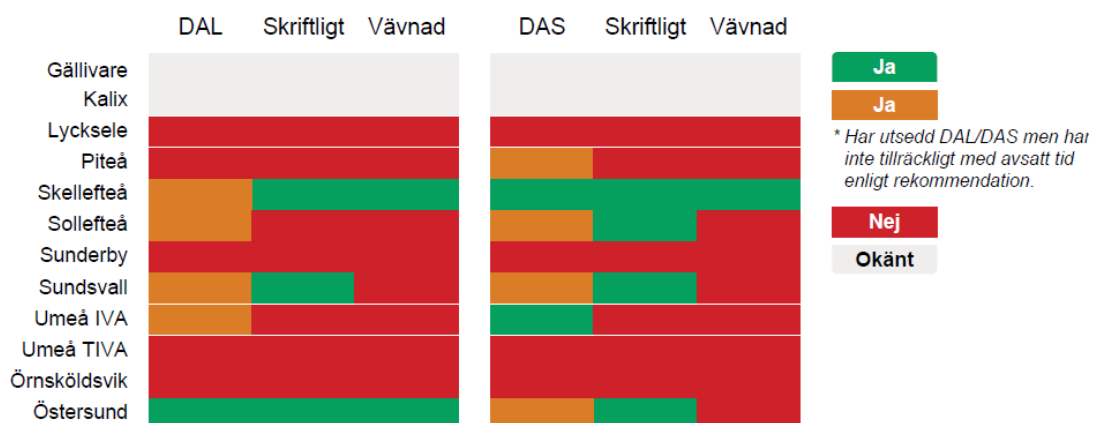
	Ö-vik	0
Hjärtklaffar	NUS	2
	RMV	1
Långa rörben	Östersund	6

3. Genomförda kvalitetsmätningar

3.1. Redovisning av mätetal organdonation lokalt och regionalt

Utsedd donationsansvarig läkare (DAL) och sjuksköterska (DAS)

	Uppfyllt?	Skriftligt	Vävnad
rDAL	Ja	Ja	Ja
rDAS	Ja	Ja	Ja
DAL	8,3%	25%	17%
DAS	17%	33%	8,3%

Tillgänglighet av konsultationsberedskap i donationsfrågor 24/7

	Lokalt	Regionalt	Nationellt	
Gällivare	AI			Ja
Kalix				Nej
Lycksele	AI	AI		Okänt
Piteå	AI	AI		
Skellefteå	AI	AI		AI Anestesi och intensivvård
Sollefteå				A Annat
Sunderby	AI	AI		I Invärtesmedicin
Sundsvall	AI	AI		NK Neurokirurgi
Umeå IVA	AI	AI		NL Neurologi
Umeå TIVA	AI	AI		
Örnsköldsvik				
Östersund	AI	AI		

3.2. Redovisning av mätetal vävnadsdonation lokalt och regionalt

4. Informationsinhämtning och samverkan

4.1. Nationell samverkan

4.1.1. SKL/Vävnadsrådet; stort möte 16/10 i Stockholm, till vilket alla regionala donationsansvariga läkare och sköterskor, benbankansvariga, RMV-representanter mfl, mfl var inbjudna för information, inspiration och diskussion.

Möten med VOG organ

Uppsala januari

Göteborg augusti

Telefonmöte-Scype

4.1.2. Socialstyrelsen

Inget under året

4.1.3. Transplantationsverksamheter

Möte med Göteborgsregionen i maj, i Göteborg

4.1.4. Donationsansvariga läkare och sjuksköterskor (nationella DAL/DAS-mötet)

Uppsala januari

4.1.5. Gruppen för regionalt donationsansvariga läkare och sjuksköterskor

Uppsala januari

Lund maj

Stockholm november

Under året har man förfärdigat en revision av tidigare framtagen film som både teoretiskt och praktiskt visar hur man fastställer döden med direkta kriterier. Den kan all personal som engagerar sig i utbildning i frågan helt fritt använda.

4.2. Nationell och internationell aktivitet

4.2.1. Mediaaktiviteter under året

Krekula, chef på nyinrättade RDC (Regionalt Donations Center i Stockholm) intervjuade R-DAL inför Almedaksveckan i Visby

4.2.2. Utbildningar, möten och kongresser besökta under året

Nationella mötet i Uppsala i januari

4.2.3. Övrig aktivitet under året

Möte med Heckscher i Göteborg för att lämna synpunkter och krav inför nya donationsutredningen.

5. Ekonomi

5.1. Redovisning av förbrukad budget lokalt och regionalt

Planeringsmöte NUS 181212	1.600:-
R-DAL	
Lön, semester, soc avgifter	407.333:-
Kurs, flyg, tåg, boende	57.023:-
R-DAS	
Lönekostnader	180.000:-
Kurs, flyg, tåg, boende	34.615:-
Dator, datorväska, telefon	13.475:-

Skillnader i utgifter beror på att R-DAL gick den kurs under året som den nya R-DAS ska gå kommande år, samt att boendet under besök i Norrbotten och Västerbotten beställdes och betalades av R-DAL.

6. Synpunkter på uppgifter som ingår i uppdraget

6.1. Utvecklingsområden

Alla DAS-ar och DAL-ar måste få skriftliga uppdrag och tid avsatt för arbete med organ- och vävnadsdonation. Tiden anpassas beroende på sjukhusets storlek med 2 timmar/v för länsdelssjukhus, 4 timmar/v för länssjukhus och 8 timmar/v om man har donationsuppdrag på regionsjukhus.

Östersund försöker få juridisk acceptans att NUS kan hjälpa till med utredning av eventuella hornhinnedonatorer. Tyvärr är detta inte löst och inte prioriterat av sjukhusjuristerna på NUS.

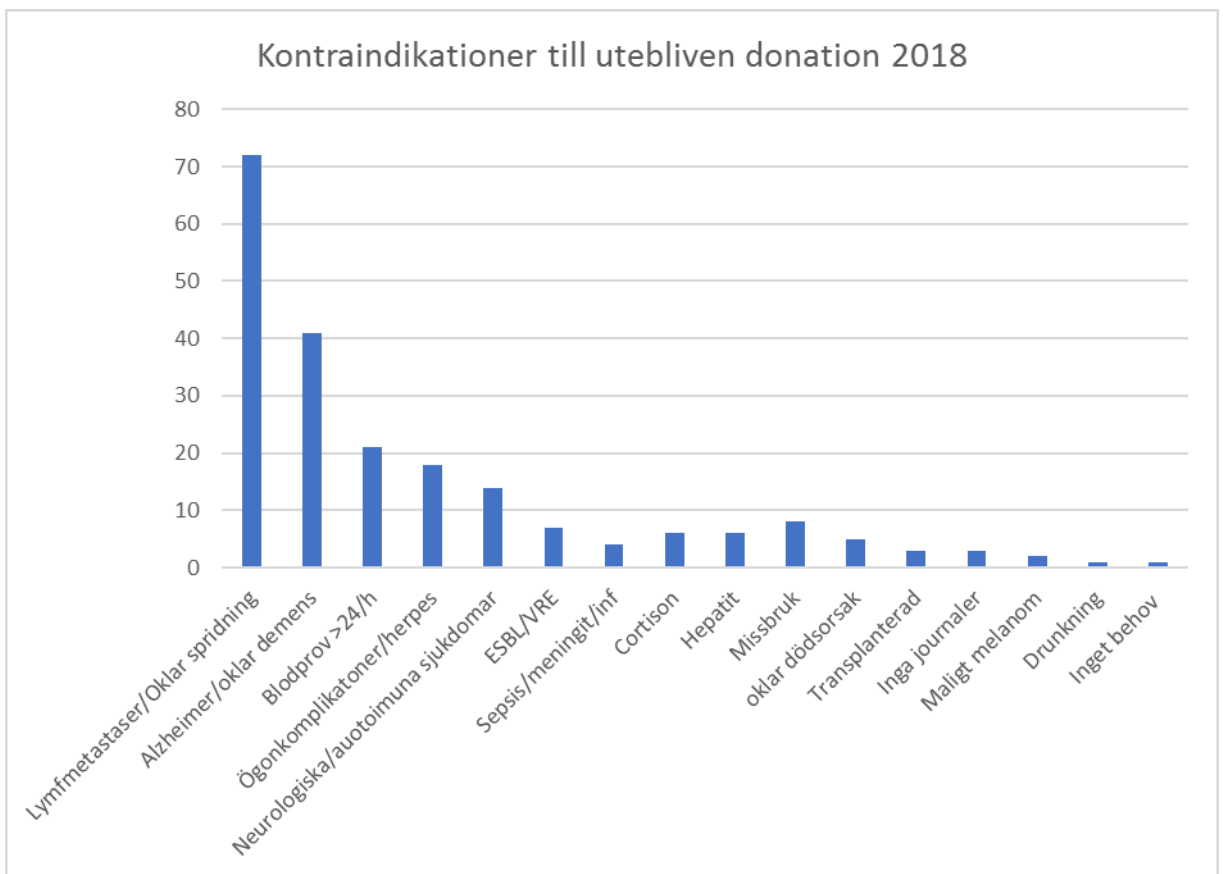
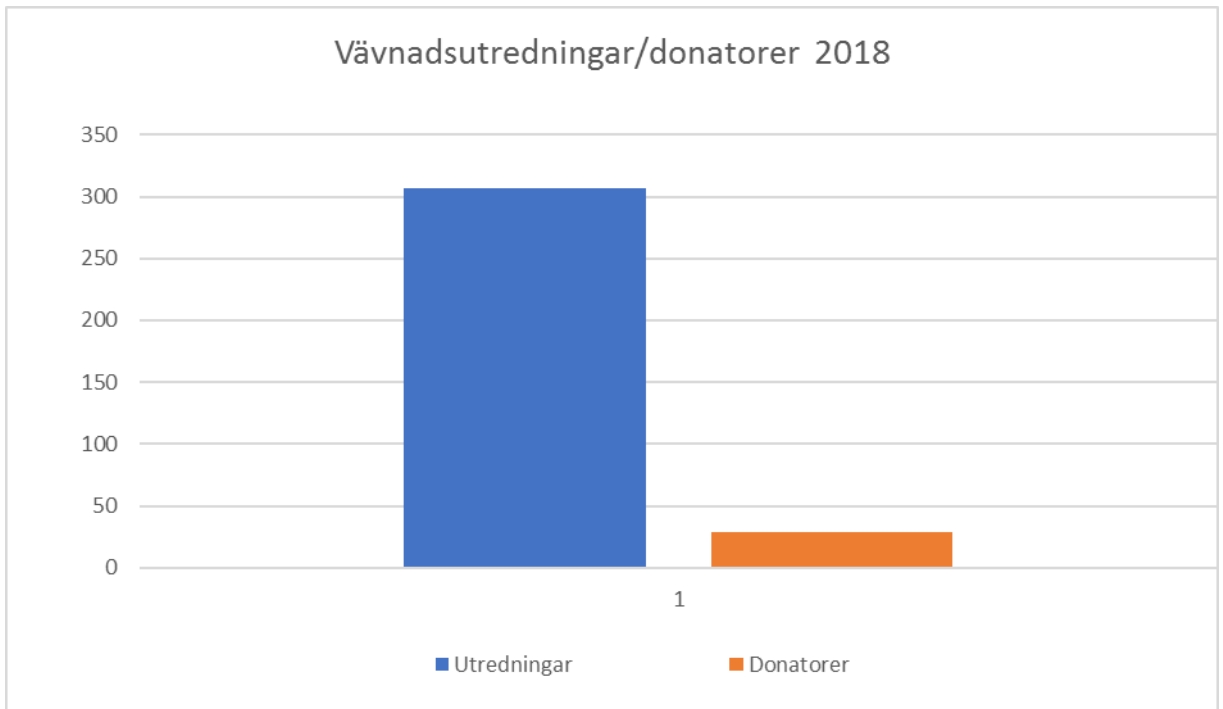
Fortsatt avsaknad av operationsberättelser från donationsoperationerna, vilka vore av värde för donatorssjukhusens uppföljning internt, samt för scanning till donatorns journal.

6.2. Samarbete med vävnadsinrättningar, transplanterande enheter, med flera

God kontakt med Sahlgrenska Universitetssjukhusets transplantationsenhet. Lätt tillgängliga transplantationskoordinatorer.

6.3. Samarbete med polis och rättsmedicin

Inga problem de gånger kontakt är tagen.

Donatorer/Register/veto/ Forskning 2018

